

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Кафедра економіки підприємства і виробничого менеджменту
Бішкекська фінансово-економічна академія (Киргизстан)
Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН
України» (Україна)
Державний університет «Житомирська політехніка» (Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)
Західноукраїнський національний університет (Україна)
Казахський національний дослідницький технічний університет ім. К. І. Сатпасва
(Казахстан)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Люблінська політехніка (Польща)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Новий університет Лісабона (Португалія)
Одеський національний політехнічний університет (Україна)
Тяньцзіньський аграрний університет (Китай)
Університет Мальтепе (Туреччина)
Університет Нортумбрія (Великобританія)
Університет Самбалпур (Індія)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Хмельницький національний університет (Україна)
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича (Україна)
Яський технічний університет ім. Георгія Асакі (Румунія)

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

м. Вінниця

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Кафедра економіки підприємства і виробничого менеджменту
Бішкекська фінансово-економічна академія (Киргизстан)
Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України»
(Україна)
Державний університет «Житомирська політехніка» (Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)
Західноукраїнський національний університет (Україна)
Казахський національний дослідницький технічний університет ім. К. І. Сатпаєва
(Казахстан)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Люблінська політехніка (Польща)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Новий університет Лісабона (Португалія)
Одеський національний політехнічний університет (Україна)
Тяньцзінський аграрний університет (Китай)
Університет Мальтепе (Туреччина)
Університет Нортумбрія (Великобританія)
Університет Самбалпур (Індія)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Хмельницький національний університет (Україна)
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича (Україна)
Яський технічний університет ім. Георгія Асакі (Румунія)

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

Вінниця
ВНТУ
2021

Ministry of Education and Science of Ukraine
Vinnytsia National Technical University
Faculty of Management and Information Security
Department of Finance and Innovation Management
Department of Enterprise Economics and Production Management
Bishkek Academy of Finance and Economics (Kyrgyzstan)
State Institution «Institute of Regional Studies named after M. I. Dolishny NAS of Ukraine»
(Ukraine)
Zhytomyr Polytechnic State University (Ukraine)
Vasul' Stus Donetsk National University (Ukraine)
Western Ukrainian National University (Ukraine)
Kazakh National Research Technical University named after K. I. Satpayeva (Kazakhstan)
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Ukraine)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
Lublin Polytechnic (Poland)
Lviv Polytechnic National University (Ukraine)
New University of Lisbon (Portugal)
Odessa National Polytechnic University (Ukraine)
Tianjin Agrarian University (China)
Doğus University (Turkey)
University of Northumbria (England)
Sambalpur University (India)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Khmelnysky National University (Ukraine)
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Ukraine)
Iasi Technical University named after Georgi Osaki (Romania)

MATERIALS

of the

IV International Scientific and Practical Conference

**«MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL
AND INNOVATION-INVESTMENT PROCESSES IN UKRAINE»**

Vinnytsia
VNTU
2021

УДК [336+330.341.1](477)

C-89

Видається за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України

Редакційна колегія: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор,
І. Ю. Єпіфанова, доктор економічних наук, професор,
О. Й. Лесько, кандидат економічних наук, професор

Рецензенти: **В. В. Джеджула**, доктор економічних наук, професор,
В. В. Гурочкіна, доктор економічних наук, доцент

C-89 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року : збірник наукових праць [Електронний ресурс]. – Вінниця: ВНТУ, 2021. – 932 с.

ISBN 978-966-641-831-2 (PDF)

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року в м. Вінниця.

УДК [336+330.341.1](477)

Роботи подаються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, яка наведена в роботах, та залишає за собою право не погоджуватися з думками авторів на розглянуті питання.

ISBN 978-966-641-831-2 (PDF)

© Вінницький національний технічний університет,
укладання, оформлення, 2021

Загорецька О. Я., Григор'єва О. П. РЕІНЖІНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА	227
Задорожнюк Н. О. ФАКТОРИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	229
Заточня А. В. ВИРОБНИЦТВО ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	231
Захарченко П. В., Жваненко С. А., Мухін В. С. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	233
Зелінська Д. О., Зянько В. В. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОТРЕБИ В ПЕРСОНАЛІ	236
Коваленко Г. О. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	239
Козловський С. В., Непиталюк А. В. ВПЛИВ ДЕМОГРАФІЧНИХ ФАКТОРІВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ СТРАТЕГІЮ	241
Комчатних О. В. СПЕЦИФІЧНІ РИСИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	244
Корогодова О. О., Задорожний О. В. УПРАВЛІННЯ ДОСЛІДЖЕННЯМИ Й РОЗРОБКАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ COVID-19	246
Красномовець В. А. СУТЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ ТА ЇХ РОЛЬ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ	248
Краус Н. М., Краус К. М., Марченко О. В. ЗАКОНИ ІННОВАЦІЙНО-ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ: ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ	250
Литвинський Р. В. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ	253
Лукашук М. В. СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	256
Лучик С. Д., Лучик М. В. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ: ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ І МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ	259
Метошоп І. М., Кізима М. З. ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ МОДИ	262
Молохович М. В. РОЛЬ ІННОВАЦІЙ В ФОРМИРОВАНИИ ЕФФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕННЯ	265
Небава М. І., Янань Лі ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНІЙ СФЕРІ	268
Осецький В. Л., Грабіліна М. В., Осецька Д. В. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ	273

Н. М. Краус¹,
К. М. Краус¹,
О. В. Марченко²

ЗАКОНИ ІННОВАЦІЙНО-ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ: ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

¹ Київський університет імені Бориса Грінченка,

² Національний університет “Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”

Анотація. Автори у своєму дослідженні розглядають два закони інноваційно-цифрового розвитку, серед яких – закон формування глобальної інноваційної цивілізації і закон глобальної ринкової інтеграції сфери інновацій та цифрової глобалізації національних економік. Аргументовано, що перший із законів реалізується в трьох напрямках: інтенсивне формування нового суспільно-технологічного способу виробництва, глобальний простір інновацій та “цифри” – новий інституційно-організаційний формат в постіндустріальний період розвитку людських економічних взаємовідносин, природний інноваційно-цифровий розвиток спрямований як на цифрову глобальність, так і на інноваційну локальність. Доводиться, що другий закон інноваційно-цифрового розвитку економіки країни проявляється у таких аспектах: шеренгова економіка, синергія взаємодії, інтернаціоналізація інноваційних економік, транснаціоналізація.

Ключові слова: економічний закон; інноваційно-цифровий розвиток; глобалізаційний аспект.

LAWS OF INNOVATIVE-DIGITAL DEVELOPMENT OF THE COUNTRY'S ECONOMY: GLOBALIZATION ASPECT

Abstract: Authors consider two laws of innovative-digital development, including law of formation of a global innovation civilization and law of global market integration of innovation and digital globalization of national economies. It is argued that first of laws is implemented in three directions: intensive formation of a new socio-technological mode of production, global space of innovation and “numbers” – a new institutional and organizational format in the post-industrial period of human economic relations, natural innovative-digital development aimed at digital globality and innovation locality. It is proved that second law of innovative-digital development of the country's economy is manifested in following aspects: line economy, synergy of interaction, internationalization of innovative economies, transnationalization.

Keywords: economic law; innovative-digital development; globalization aspect.

Сьогодні тенденції розвитку інноваційної економіки та становлення її цифрової складової зумовлює ситуацію, коли лідерів ринку “робить” не багаторічний досвід та доступ до економічних ресурсів, а здатність адаптуватися до нових умов і змінюватися відповідно до нових викликів. Цифрові технології та інноваційні розробки, що з'явилися впродовж останніх десяти років, допомагають віднайти реальні цінні джерела підвищення ефективності і можливості стрімкого конкурентного розвитку. Однак, для забезпечення цього, інноваційно-цифрова економіка країни має розвиватися із урахуванням цілої низки важливих законів та закономірностей поступового, системного і цілеспрямованого розвитку.

Вважаємо за доцільне, в цьому контексті, виокремити та розглянути два ключові закони інноваційно-цифрового розвитку – закон формування глобальної інноваційної цивілізації і закон глобальної ринкової інтеграції сфери інновацій та цифрової глобалізації національних економік.

Перший із них – закон формування глобальної інноваційної цивілізації знаходить свій прояв у наступних трьох напрямках:

1. Інтенсивне формування нового суспільно-технологічного способу виробництва, котрий ґрунтується на технотронно-інформаційному та інноваційно-інтелектуальному укладі глобального виробництва. При цьому, глобальна криза, яка дестабілізує бюджети більшості країн світу,

“підштовхує” уряди до передачі частини своїх повноважень неформальним мережевим співтовариствам, що різко посилює дисагрегацію держав.

2. Економічними хабами інноваційно-цифрових техносфер нині є країни ЄС, Японія та США. Глобалізація являє собою процес, який охоплює три стадії еволюції економічної системи, які викликані факторами виробництва, інвестиціями та інноваціями; в той же час, вона є періодом інституціоналізації світової економіки у глобальній формі або періодом переходу до стадії досягнення нової якості життя (передусім, на інноваційно-цифровій основі). Що стосується цифрової глобалізації, то вона ставить перед країнами складні проблеми адаптації до динамічної соціально-економічної модернізації та реформування в частині становлення нової віртуальної реальності. Якщо ми говоримо про глобалізацію в інноваційній сфері проявляється, насамперед, у зростаючій частці іноземного фінансування наукових досліджень у більшості розвинених і нових постіндустріальних країн, у зростанні кількості науково-дослідних підрозділів ТНК в сприятливих регіонах.

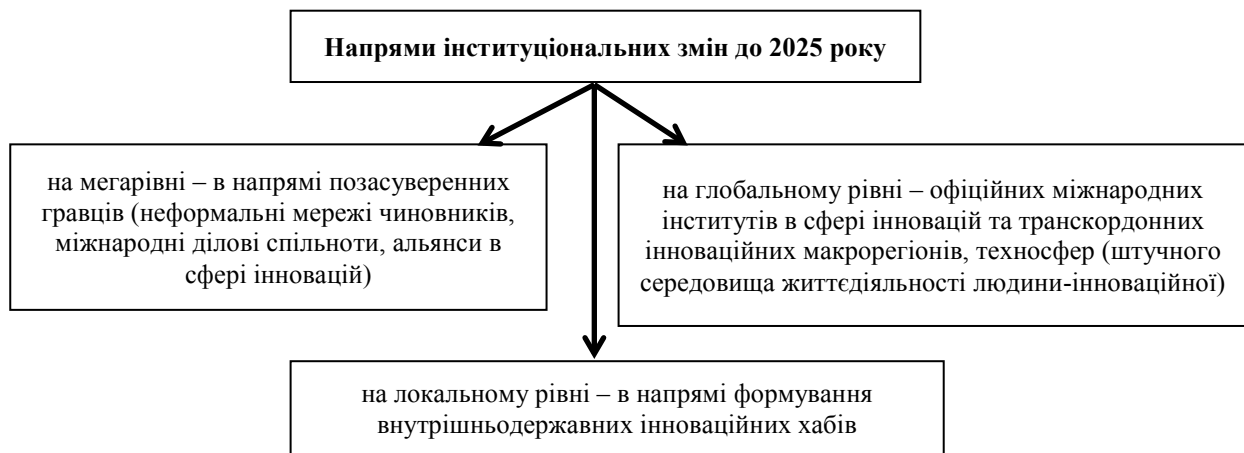

Рис. 1. Напрями інституціональних змін до 2025 року (розробка авторів)

3. Глобальний простір інновацій та “цифри” проявляє себе як деякий новий інституційно-організаційний формат в постіндустріальний період розвитку людських економічних взаємовідносин, що покликаний корегувати недоліки й посилювати інноваційно-цифровий розвиток всіх країн, за рахунок дії інституту колективної фільтрації інновацій та відцифрування економічних відносин.

4. Природний інноваційно-цифровий розвиток спрямований як на *цифрову глобальність*, так і на *інноваційну локальність*. *Глокалізація* призводить до того, що інноваційна “глобальність виявляється не якимось одномірним простором, а транслокальністю, стаючи мірою зростаючого зближення полюсів” *цифрової глобальності* й інноваційної локальності.

Характерними особливостями *інноваційної та цифрової глокалізації* є всепроникність, миттєвість, багаторівневність, зворотність інформаційних і енергетичних зв’язків від інноватора до планетарного рівня. *Глокалізація* охоплює великі та різні за характером регіональні макроструктури (наприклад, ЄС) і різні міжрегіональні інноваційно-цифрові економічні відносини, й окрім того, внутрішню структуру кожного окремого макрорегіону та регіональні мікроструктури в середині національних інноваційно-цифрових систем.

Другий закон інноваційно-цифрового розвитку економіки країни, який потребує особливої уваги є, на наш погляд, закон глобальної ринкової інтеграції сфери інновацій та цифрової глобалізації національних економік. Його дія, в сучасних умовах, проявляється в наступних аспектах:

- простежуються тенденції того, що учасники інноваційно-цифрових мереж і хабів з різних країн можуть приймати більш ефективні рішення у порівнянні з індивідуальними (інститут колективної фільтрації) та об’єднувати зусилля для спільного створення нових благ (інститут колективного створення інновацій). Тобто, закладаються основи/фундамент для *шеренгової економіки*;

- спільне бачення постійно корегується під час взаємних узгоджень, формуючи основу для безперервного генерування інновацій. Синергія взаємодії, що виникає, надає глобальній інноваційно-цифровій мережі та інноваційно мислячому співтовариству здатності до саморозвитку та формування

“цифрової людини”;

- інтернаціоналізація інноваційних економік, що характеризується посиленням взаємозв'язку і взаємозалежності між суб'єктами міжнародних економічних відносин в сфері інновацій, “цифри” та національними господарствами або економіками всіх країн світу;

- транснаціоналізація (проявляється у зростанні кількості міжнародних фірм, цифрових підприємств, що працюють в сфері інновацій і розширенні масштабів їх інноваційно-цифрової діяльності).

Розглянуті закони інноваційно-цифрового розвитку економіки України дають нам змогу стверджувати, що сьогодні – в цифрову епоху, успішність країни залежить багато в чому від прогресу в побудові суспільства знань, а цифровий розвиток відіграє вагомую роль у прискоренні економічного і соціального розвитку країни в цілому. Інформаційна сфера України визначає її економічний та інноваційно-цифровий потенціал, що, безумовно, впливає на всі сфери життя суспільства і конкурентоспроможність країни на міжнародній арені в умовах нової віртуальної реальності.

Краус Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів та економіки, Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, e-mail: k2205n@ukr.net

Краус Катерина Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління, Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, e-mail: k23k@ukr.net

Марченко Олександр Вікторович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і логістики, Національний університет “Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”, Полтава, e-mail: k23p@ukr.net

Kraus Nataliia M. – Dr. Sc. (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Finance and Economics, Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, e-mail: k2205n@ukr.net

Kraus Kateryna M., Cand. Sc. (Economics), Associate Professor, Senior Lecturer of the Department of Management, Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, e-mail: k23k@ukr.net

Marchenko Oleksandr V., Cand. Sc. (Economics), Associate Professor, Associate Professor at the Department of Management and Logistics, National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic”, Poltava, e-mail: k23p@ukr.net